
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD2430 EVAn kansallinen asennetutkimus 2009

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD2430 EVA Survey on Finnish Values and Attitudes 2009

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Vi ber er besvara alla frågor genom att ringa in det alternativ som motsvarar er personliga åsikt.

Så här markerar ni era svar:

1 ..... **2** 3

1. Vad anser Ni om följande påståenden?

Helt av samma åsikt   Nästan av samma åsikt   Svårt att säga   Nästan av annan åsikt   Helt av annan åsikt

Inget parti arbetar för precis de frågor jag upplever som viktiga	1	2	3	4	5
Vetenskapen och tekniken kan i framtiden lösa de flesta av dagens problem	1	2	3	4	5
Den psykiska omsorgen om barnen är alldeles för dålig i vårt land i dag	1	2	3	4	5
I Finland är kvinnor och män numera tillräckligt jämlika	1	2	3	4	5
Om den ekonomiska välfärden utvecklas till en ännu högre nivå ökar det psykiska illamåenden	1	2	3	4	5
Den internationella ekonomiska krisen kommer att förändra den nuvarande kapitalistiska marknadsekonomin på ett bestående sätt	1	2	3	4	5
Det är en lycka och ett privilegium att få vara finländare	1	2	3	4	5
Klimatförändringen är det största miljöhotet i vår tid, och alla länder måste snabbt vidta effektiva åtgärder för att avvärja den	1	2	3	4	5
Partierna ägnar sig allt mindre åt problem som angår vanliga människor	1	2	3	4	5
När befolkningen i vårt land åldras och hotar att minska måste det göras lättare för utlänningar att flytta till Finland	1	2	3	4	5
Trots sin instabilitet, är den kapitalistiska marknadsekonomin i praktiken det enda möjliga ekonomiska systemet	1	2	3	4	5
Det skulle vara bra om partifältet i Finland utvecklades i riktning mot ett tvåpartisystem (två ledande partier, t.ex. 'borgarpartiet' och 'vänsterpartiet')	1	2	3	4	5
Jag är villig att pruta på min egen levnadsstandard för att minska förorenings- och miljöproblemen	1	2	3	4	5
Hög inkomstskatt minskar min arbetslust	1	2	3	4	5
Hela samhället skulle vara betjänt av en mer positiv inställning till företagsamheten	1	2	3	4	5
De politiska partierna har numera förlorat sina ideologier och koncentrerar sig mest på väljarfrieri	1	2	3	4	5
Om de anställda i större utsträckning fick ta del i och påverka företagets beslut skulle det gagna hela samhället	1	2	3	4	5
En ökning av antalet utlänningar i Finland för med sig nyttiga internationella infuenser	1	2	3	4	5
Förutom ett femte kärnkraftverk borde också ett sjätte kärnkraftverk byggas i Finland	1	2	3	4	5
I dagens Finland når medborgarnas åsikter beslutsfattarna mycket bättre via folkrörelserna än via partierna	1	2	3	4	5
Fortsatt välfärd kan bygga bara på ekonomisk tillväxt	1	2	3	4	5
Jag skulle vara redo att pruta på min lön, ifall arbetstiden förkortades och jag fick mera fritid	1	2	3	4	5
I dagens Finland sammanfaller arbetstagarens och arbetsgivarens intressen mycket långt	1	2	3	4	5
Att ungdomar begår allt fler råa våldsbrott är ett tecken på att vårt samhälle är allvarligt sjukt	1	2	3	4	5
I miljöskyddets namn begränsas den ekonomiska och industriella verksamheten alltför mycket	1	2	3	4	5
De traditionella klassgränserna i vårt land har redan i mångt och mycket suddats ut i och med den allmänna ökningen av levnadsstandarden	1	2	3	4	5

(fortsätter)	Helt av samma åsikt	Nästan av samma åsikt	Svårt att säga	Nästan av annan åsikt	Helt av annan åsikt
Finska företags framgång och vinster gagnar hela samhället i vid uträkning	1	2	3	4	5
Strejkrätten är en grundrättighet, som inte under några omständigheter får begränsas	1	2	3	4	5
Finländarna borde effektivt slå vakt om sin kulturella egenart mot den tilltagande internationalismen	1	2	3	4	5
Även om den senaste tidens uppsägningar i Finland har klandrats mycket i offentligheten, har de varit ekonomiskt nödvändiga	1	2	3	4	5
Förr var människorna lyckligare än nu	1	2	3	4	5
Genom att eftersträva fortsatt ekonomisk tillväxt förstör människan så småningom naturen och slutligen sig själv	1	2	3	4	5
Journalisterna styr opinionerna i Finland för mycket	1	2	3	4	5
Ett effektivt miljöskydd och stabil ekonomisk tillväxt är möjliga samtidigt	1	2	3	4	5
Den fria marknadsekonomi har i sin nuvarande form kommit till en återvändgränd och det är dags att avstå från den	1	2	3	4	5
Finland borde ansluta sig till NATO	1	2	3	4	5
Klimatets och havens tillstånd beror på andra länder, Finland och finländare kan inte göra mycket för deras skull	1	2	3	4	5
Alla statsbolag i Finland borde småningom privatiseras	1	2	3	4	5
Jag är intresserad av politik och följer den aktivt	1	2	3	4	5
Sysselsättningen och därmed också välståndet i vårt land beror helt på exportindustrins konkurrenskraft	1	2	3	4	5
I dagens samhälle kan man inte leva trygg eftersom man plötsligt kan mista sin anställning och utkomst	1	2	3	4	5
Om inte fackföreningsrörelsens organisation och verksamhet byggs om på helt ny grund kommer den inte att längre i framtiden kunna tillvarata sina medlemmars intressen	1	2	3	4	5
Finlands industri och näringsliv fungerar nuförtiden ansvarsfullt i miljöfrågor	1	2	3	4	5
Det mest effektiva sättet att skydda miljön är via marknadsmekanismen, det vill säga genom att sätta en prislapp på all nedsmutsning	1	2	3	4	5
På arbetsplatserna i Finland arbetas det i dag i så uppskruvad takt och under så stort tryck att många bränner ut sig i förtid	1	2	3	4	5
Kina håller på att bli en stormakt som USA, inte bara i ekonomiskt hänseende utan också i världspolitiken	1	2	3	4	5
Marknadskrafterna styr i för hög grad verksamheten i det finska samhället	1	2	3	4	5
En lag behöver inte följas om man uppfattar den som felaktig och föråldrad	1	2	3	4	5
Det nuvarande sättet att leva innefattar för litet medmänsklighet och humanism	1	2	3	4	5
Den s.k. globaliseringen av den internationella ekonomin ger ökad välfärd i hela världen	1	2	3	4	5
Att vara företagare i Finland medför så stora kostnader och risker att 'bara en galning' avstår från sin trygga arbetsplats och blir företagare	1	2	3	4	5
Globaliseringen innebär att länder med s.k. billig arbetskraft i allt högre grad tar arbetsplatser från Finland	1	2	3	4	5
Strejker som åsamkar utomstående stor olägenhet borde kunna förbjudas helt	1	2	3	4	5
Fri konkurrens på marknader är till konsumentens fördel, eftersom den gör verksamheten effektivare och sänker priser	1	2	3	4	5
I framtiden kommer pensionssystemen i vårt land att klappa ihop och inte ens 'redan intjänade' pensioner kan betalas ut	1	2	3	4	5
Trots sina problem är Förenta Staterna en central försvarare av västerländska värderingar i världen och en viktig kompanjon även för Finland	1	2	3	4	5

(fortsätter)

Helt av
samma
åsiikt

Nästan
av samma
åsiikt

Svårt
att
säga

Nästan
av annan
åsiikt

Helt av
annan
åsiikt

Även om Ryssland har sina egna problem finns det i dag ingen orsak för finländarna att förhålla sig negativt till sin stora granne	1	2	3	4	5
Individens framgång avgörs i första hand av egen aktivitet och vilja, inte av samhället eller omständigheterna	1	2	3	4	5
Företag har en skyldighet att behålla sina arbetstagare även i sämre tider	1	2	3	4	5
Statsägda bolag bör ha ett större samhälleligt ansvar än privata bolag	1	2	3	4	5
En stor del av den offentliga servicen i Finland borde skötas externt av privata serviceproducenter för att serviceproduktionen skall bli effektivare	1	2	3	4	5
Jag känner mig numera inte bara som finländare, utan allt mer också som europé	1	2	3	4	5
Finländarnas återhållsamhet mot utlänningar är klok försiktighet, inte okunskap eller rasism	1	2	3	4	5
Vårt land behöver starka ledare som kan återinföra disciplin och ordning samt respekten för rätta värden i samhället	1	2	3	4	5
I Finland fungerar demokratin så bra att påståendena om medborgarnas dåliga påverkningsmöjligheter saknar grund	1	2	3	4	5
Marknadsekonomin i Finland i dag fungerar bra till alla medborgares bästa	1	2	3	4	5
Även om det kostar mycket att upprätthålla ett bra socialskydd och andra offentliga tjänster, är det finska välfärdssamhället alltid värt sitt pris	1	2	3	4	5

2. I det följande nämns ett antal samhälleliga aktörer och andra samhälleliga företeelser. Hur stort förtroende känner Ni för dessa?

	Mycket stort	Ganska stort	Svårt att säga	Ganska litet	Mycket litet
Riksdagen	1	2	3	4	5
Kyrkan	1	2	3	4	5
Rättsväsendet	1	2	3	4	5
Fackföreningsrörelsen	1	2	3	4	5
Arbetsgivarorganisationerna	1	2	3	4	5
De politiska partierna	1	2	3	4	5
Landets (nuvarande) regering	1	2	3	4	5
Republikens (nuvarande) president	1	2	3	4	5
Statens ämbetsmannakår	1	2	3	4	5
Europeiska unionen, EU	1	2	3	4	5
Miljöorganisationerna	1	2	3	4	5
Medborgarorganisationer i allmänhet	1	2	3	4	5
Polisen	1	2	3	4	5
Försvarsmakten	1	2	3	4	5
Storföretagen, börsbolagen	1	2	3	4	5
Små företag, ensamföretagare	1	2	3	4	5
Utbildningssystemet i vårt land	1	2	3	4	5
Socialskyddssystemet	1	2	3	4	5
Marknadsekonomin i vårt land	1	2	3	4	5
Bankerna, banksystemet	1	2	3	4	5
Internet, (störningsfri) funktion av datanät	1	2	3	4	5
Rundradion YLE	1	2	3	4	5
Helsingin Sanomat	1	2	3	4	5
MTV3	1	2	3	4	5
Den ledande tidningen i ert landskap	1	2	3	4	5
Medierna i vårt land i allmänhet	1	2	3	4	5

3. Under de senaste åren har det diskuterats mycket om ojämlikhet. Hur jämlika eller ojämlika är finländare enligt Er åsikt nuförtiden gällande följande saker?

	Mycket jämlika	Ganska jämlika	Ganska ojämlika	Mycket ojämlika	Kan inte säga
Vad beträffar inkomstfördelning/ekonomiskt uppehåll	1	2	3	4	E
Vad beträffar hälsa (sjuklighet, möjlighet att få vård, mm.)	1	2	3	4	E
Vad beträffar utbildningsmöjligheter	1	2	3	4	E
Vad beträffar möjligheter att avancera i livet/i karriären i allmänhet	1	2	3	4	E
Vad beträffar jämlikhet mellan män och kvinnor	1	2	3	4	E
Mellan generationer/åldersgrupper (t.ex. stora årskullar gentemot andra)	1	2	3	4	E
Mellan olika boendekommuner (t.ex. städerna gentemot landsbygden)	1	2	3	4	E
Regionalt (t.ex. norra Finland gentemot södra Finland)	1	2	3	4	E
Mellan yrkesgrupper (lönenivån, hur mycket olika yrken uppskattas)	1	2	3	4	E
Vad beträffar beskattningen (beskattning av olika inkomstslag, skatteprogression)	1	2	3	4	E
Rättsligt (jämlikhet inför lagen)	1	2	3	4	E
Politiskt (politiska rättigheter och möjligheter att påverka)	1	2	3	4	E
Vad beträffar yttrandefrihet (möjligheten att få sin åsikt hörd)	1	2	3	4	E
Vad beträffar etniskt ursprung (t.ex. ursprungsbefolkning gentemot invandrare)	1	2	3	4	E
Vad beträffar välfärden för olika befolkningsgrupper i vårt land i allmänhet	1	2	3	4	E

4. Ekonomin och sysselsättningen i vårt land har snabbt börjat försämrans. Vad beror det på enligt Er åsikt?

	Mycket viktig orsak	Ganska viktig orsak	Inte så viktig orsak	Inte en orsak alls	Kan inte säga
För stor frihet i världsekonomin, brist på offentlig övervakning och reglering	1	2	3	4	E
Överdrivet begränsande och reglering av friheten i världsekonomin	1	2	3	4	E
Marknadsekonomin excesser i USA	1	2	3	4	E
Felaktiga ekonomiska beslut tagna i andra länder i allmänhet	1	2	3	4	E
Vår nuvarande regerings och andra beslutsfattaress passivitet och felaktiga beslut	1	2	3	4	E
Tidigare regeringars och andra beslutsfattaress passivitet och felaktiga beslut	1	2	3	4	E
Våra ekonomiska experters felbedömningar, oförmåga att förutse det kommande	1	2	3	4	E
Mediernas agerande, frammanande av depressionsmentalitet i media	1	2	3	4	E
Globaliseringen av ekonomin, vårt beroende av den internationella ekonomin	1	2	3	4	E
EU-medlemskapet och euron, begränsade möjligheter att göra nationella lösningar	1	2	3	4	E
För stor frihet i ekonomin, brist på offentlig övervakning och reglering i Finland	1	2	3	4	E
Överdrivet begränsande och reglering av ekonomins frihet i Finland	1	2	3	4	E
Det marknadsekonomiska systemet i sig (leder till upprepade kriser)	1	2	3	4	E
Förvandlingen av marknadsekonomin i riktning mot hård kapitalism	1	2	3	4	E

5. Det har framförts mycket olika uppskattningar och prognoser om den framtida utvecklingen av Finlands ekonomi och sysselsättning. Hurudant kommer vårt lands läge att vara under följande tidpunkter?

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Kan inte säga
I skrivande stund	1	2	3	4	E
Om ett år	1	2	3	4	E
Om två år	1	2	3	4	E
Om fem år	1	2	3	4	E

6. Hur skulle Ni kort karakterisera det som enligt Er åsikt kan förväntas i nära framtid?

- 1 Ekonomiska läget vänder snart mot det bättre
- 2 Läget fortsätter någorlunda acceptabelt
- 3 Högst en lindrig recession
- 4 En lång och svår recession
- 5 En depression i någon grad
- 6 En lång och djup depression
- 7 Kan inte säga/förutse

7. Även om få skulle vilja avskaffa det marknadsekonomiska systemet helt och hållet, tycker många att systemet kunde utvecklas. Hur anser Ni vårt lands nuvarande marknadsekonomi vara, finns det enligt Er åsikt...?

	Alldeles för mycket	Något för mycket	Passligt	Något för litet	Alldeles för litet	Kan inte säga
Frihet att företaga	1	2	3	4	5	E
Konkurrens mellan företag	1	2	3	4	5	E
Konkurrens mellan människor (arbetslivet, utbildning, mm.)	1	2	3	4	5	E
Social omtanke, gemensamt ansvar	1	2	3	4	5	E
Offentlig övervakning/reglering	1	2	3	4	5	E
Spekulation/börsspel	1	2	3	4	5	E
Girighet och egenintresse	1	2	3	4	5	E
Företag i monopolställning	1	2	3	4	5	E
Företagens/näringslivets inflytande	1	2	3	4	5	E
Fackföreningars/arbetstagarorganisationers inflytande	1	2	3	4	5	E
Incitament för medborgare att sträva framåt/försöka sitt bästa	1	2	3	4	5	E
Utjämning via beskattning	1	2	3	4	5	E
Skydd för egendom	1	2	3	4	5	E
Företags samhällsansvar	1	2	3	4	5	E
Långsiktig planering	1	2	3	4	5	E
Eftersträvande av snabba vinster	1	2	3	4	5	E
Ekonomisk jämlikhet	1	2	3	4	5	E
Möjligheter att bli förmögen	1	2	3	4	5	E
Uppskattning för arbete	1	2	3	4	5	E
Belöning för företagande och risktagande	1	2	3	4	5	E
Inhemskt/finskt ägande	1	2	3	4	5	E
Utländskt ägande, utländska placerare	1	2	3	4	5	E
Statsbolag, statligt ägande i bolag	1	2	3	4	5	E
Förutsägbarhet, stabil utveckling	1	2	3	4	5	E
Beaktande av natur och miljö	1	2	3	4	5	E
Beaktande av de svaga och handikappade i samhället	1	2	3	4	5	E
Hänsynlös kapitalism	1	2	3	4	5	E
Förmynderisocialism	1	2	3	4	5	E

8. Vardagens välfärd består av många olika aspekter. Hur nöjd eller missnöjd är Ni nuförtiden med följande saker?

	Mycket nöjd	Rätt nöjd	Rätt missnöjd	Mycket missnöjd	Kan/vill inte säga
Er inkomstnivå/utkomst	1	2	3	4	E
Era människorelationer (familj, vänner, släktingar, arbetskamrater osv.)	1	2	3	4	E
Ert eget arbete (om ni är i arbete; arbetets innehåll, arbetssamfundet, osv.)	1	2	3	4	E
Era påverkningsmöjligheter i samhället	1	2	3	4	E
Ert liv i allmänhet	1	2	3	4	E
Välfärdstjänsterna i Er hemkommun (mängd och kvalitet)	1	2	3	4	E
Ekonomi i vardagen (valfrihet, prisnivå, kvalitet)	1	2	3	4	E

9a. Hur förhåller ni er idag till Finlands EU-medlemskap?

- 1 Mycket positivt
- 2 Ganska positivt
- 3 Neutralt
- 4 Ganska negativt
- 5 Mycket negativt
- 6 Kan inte säga

9b. Hur förhåller ni er till att den finska marken byttes ut mot euro i början av 2002?

- 1 Mycket positivt
- 2 Ganska positivt
- 3 Neutralt
- 4 Ganska negativt
- 5 Mycket negativt
- 6 Kan inte säga

9c. Är euron och EMU-medlemskap till nytta eller skada för Finland i den nuvarande ekonomiska krisen?

- 1 Till stor nytta
- 2 Till måttlig nytta
- 3 Ingen nytta och ingen skada
- 4 Till liten skada
- 5 Till stor skada
- 6 Kan inte säga

BAKGRUNDSUPPGIFTER FÖR STATISTISK BEHANDLING AV MATERIALET

Kön

- 1 Man
- 2 Kvinna

Ålder

- 1 18 - 25 år
- 2 26 - 35 år
- 3 36 - 45 år
- 4 46 - 55 år
- 5 56 - 65 år
- 6 Över 65 år

Hemkommunens storlek

- 1 Under 4 000 invånare
- 2 4 000 - 8 000 invånare
- 3 8 000 - 30 000 invånare
- 4 30 000 - 80 000 invånare
- 5 Över 80 000 invånare; är det
  - a) Helsingfors
  - b) Esbo
  - c) Vanda
  - d) Annan stor stad

Hurudan grundutbildning har ni?

- 1 Folkskola
- 2 Mellan- eller grundskola
- 3 Studentexamen

Hurudan yrkesutbildning har ni?

- 1 Ingen yrkesutbildning
- 2 Yrkeskurs, annan kort yrkesskolning
- 3 Yrkeskola, handelsskola eller motsvarande
- 4 Institutexamen
- 5 Yrkeshögskoleexamen
- 6 Universitets- eller högskoleexamen

Inom vilken sektor arbetar ni?

- 1 Jord- och skogsbruk
- 2 Industrin eller byggnadssektorn
- 3 Privata servicesektorn
- 4 Offentliga servicesektorn
- 5 Jag är inte verksam i arbetslivet

I vilket landskap bor ni?

- 1 Nyland
- 2 Östra Nyland
- 3 Egentliga Finland
- 4 Satakunta
- 5 Tavastland
- 6 Birkaland
- 7 Päijännetavastland
- 8 Kymmenedalen
- 9 Södra Karelen
- 10 Södra Savolax
- 11 Norra Savolax
- 12 Norra Karelen
- 13 Mellersta Finland
- 14 Södra Österbotten
- 15 Vasa kustregion
- 16 Mellersta Österbotten
- 17 Norra Österbotten
- 18 Kajanaland
- 19 Lappland

Yrkesgrupp ni anser er närmast tillhöra

- 1 I ledande ställning i annans tjänst
- 2 Högre tjänsteman
- 3 Lägre tjänsteman
- 4 Arbetare
- 5 Företagare eller privat yrkesutövare
- 6 Lantbruksföretagare
- 7 Studerande
- 8 Pensionär
- 9 Hemmamamma/hemmapappa
- 10 Arbetslös
- 11 Annan

Hör ni till någon facklig centralorganisation?

- 1 Nej
- 2 Ja, min centralorganisation är
  - a) FFC
  - b) FTFC
  - c) Akava
  - d) SLC (MTK)

Om det hölls riksdagsval nu, vilket partis kandidat skulle ni rösta på?

- 1 Centern
- 2 Samlingspartiet
- 3 Socialdemokraterna
- 4 Vänsterförbundet
- 5 De gröna
- 6 Svenska folkpartiet
- 7 Kristdemokraterna
- 8 Sannfinländarna
- 9 Något annat
- 10 Jag skulle inte rösta alls
- 11 Jag vet inte
- 12 Jag vill inte svara

Vilken samhällsklass anser ni er närmast tillhöra?

- 1 Arbetarklassen
- 2 Den lägre medelklassen
- 3 Medelklassen
- 4 Den högre medelklassen
- 5 Överklassen
- 6 Jag anser mig inte tillhöra någon samhällsklass

KOMMENTARER?

Här kan ni skriva vilka åsikter som helst om landets angelägenheter eller denna undersökning. Alla åsikter är välkomna och värdefulla!

TACK FÖR SAMARBETET!

Skicka in frågeformuläret i det bifogade svarskuvertet.